

ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร¹
PROBLEMS OF JUVENILE DELINQUENCY
IN THE GREATER BANGKOK*

สุชา จันทน์เอม**
SUCHA CHAN-AME

ABSTRACT

A study about problems of juvenile delinquency in the Greater Bangkok, the objectives of this study are to find out

1. the statistical data of juvenile delinquency since 1965-1977,
2. characteristics of juvenile delinquency and
3. causes of juvenile delinquency

Evidence from the study reveals that juvenile delinquency in the Greater Bangkok tends to increase year if no measures are applied against it.

The findings show that the major causes of juvenile delinquency are the children's family status, emotional upset, environmental conditions, and the influence of some bad friends.

The findings also show that good rearing practices and right environmental conditions will help decrease the juvenile delinquency, and that right treatments should be practised in all levels of age-groups from very small children to elementary and higher education levels.

The study of juvenile delinquency is an interesting one and should be continued for further studies.

ในขณะที่โลกปัจจุบัน ได้มีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์อย่างเต็มที่ในทุกสาขา การใช้เครื่องทุ่นแรงและเครื่องจักรแทนแรงงานมนุษย์หรือสัตว์ ทำให้การผลิตได้ผลอย่างเต็มที่ การขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมมีกันอย่างกว้างขวางทั่วไป แม้กระทั่งประเทศที่กำลังพัฒนาทางด้านเกษตรกรรม เครื่องมือ เครื่องจักรก็เข้าไปมีบทบาทมากขึ้น มีเครื่องทุ่นแรงใช้แทบทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นการซักรีด ล้างถ้วย ล้างชาม ที่เราเคยทำด้วยแรงคน ก็กลายมาเป็นทำด้วยเครื่องจักรกลหรือเครื่องทุ่นแรง ตลอดจนมีเครื่องคอม-

พิวเตอร์คำนวณสิ่งต่างๆ หรือเครื่องบำรุงบำเรอความสุขนันทนาการ เช่น รถยนต์ โทรทัศน์ ตู้เย็น วิทยุ พัดลม และเครื่องไฟฟ้าอื่นๆ จึงเห็นได้ว่าในโลกปัจจุบันเป็นยุคของความเจริญด้านวิทยาศาสตร์อย่างแท้จริง

ในทำนองเดียวกัน ความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้ก้าวหน้าขึ้นอย่างมากมาย เครื่องมือ เครื่องใช้ และวิทยาการต่างๆ ได้วิวัฒนาการขึ้นอย่างรวดเร็ว ถ้าหากจะเปรียบเทียบอัตราการเกิดและอัตราการตายในสมัยก่อนกับปัจจุบัน จะเห็นได้ว่า สมัยก่อนนั้น อัตรา

* โดยได้รับทุนจาก "มูลนิธิไทยพัฒนา ต. สุวรรณ" เพื่อเป็นการต้อนรับปีเด็กสากล, มีนาคม, 2522

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การตายสูงมาก ทั้งนี้เพราะความเจริญทางด้าน การแพทย์ยังมีน้อย แต่ในปัจจุบันจะเห็นว่า อัตราการตายของบุคคลในแต่ละวัยมีเปอร์เซ็นต์ ลดลงมาก ทั้งนี้เพราะความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์นั่นเอง ปัญหาที่ตามมาคือ ปัญหาประชากรซึ่งเกิดขึ้นแทบทุกประเทศ

ประเทศไทยในปัจจุบัน อัตราเกิดของประชากรได้เพิ่มขึ้นสูงกว่าร้อยละ 3 ต่อปี ซึ่งเป็น อัตราที่สูงมาก เมื่อเปรียบเทียบกับเมื่อ 20 ปีที่แล้ว เมื่อประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเช่นนั้น สังคมก็ขยายตัวกว้างขวางออกไป ปัญหาต่างๆ ก็ย่อมติดตามมาอย่างมากมาย เนื่องจากสภาพทั่วไปของประเทศไทยนั้นเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา (Developing Country) เป็นประเทศกสิกรรม มีการทำนาเป็นอาชีพหลัก อยู่ในชั้นของสังคมที่เสรีรัฐกิจไม่เจริญ ขาดการศึกษา ความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ อื่นๆ และการปรับตัวเองยังอยู่ในระดับต่ำ เมื่อสิ้นสุดการทำนา ส่วนหนึ่งของเกษตรกรก็หลงไหลเข้ามาในเมืองเพื่อหางานทำ โดยเฉพาะใน กรุงเทพมหานคร การอพยพเข้าสู่เมืองหลวงนี้ ทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนที่อยู่อาศัย บางก็ อยู่กันอย่างแออัดและกลายเป็นแหล่งเสื่อมโทรม (Slum) นอกจากนี้ ผู้อพยพเข้ามามีขาดการศึกษา หรือมีการศึกษาต่ำ จึงขาดความรู้ ความชำนาญในการประกอบอาชีพด้านอื่น ทำให้เกิดปัญหาการว่างงาน และเพื่อความอยู่รอดของชีวิต เมื่อไม่ได้ส่งทุนปรารณาโดยสุจริต ก็จำเป็นต้องแสวงหาโดยทางทุจริต เช่น จี ปล้น แย่งชิงทรัพย์ ลักขโมย เล่นการพนัน ต้มและตุ๋น ฯลฯ เป็นต้น เกิดเป็นปัญหาอาชญากรรมขึ้น นอกจากนี้หญิงสาวจากชนบทเมื่อไม่สามารถประกอบอาชีพอื่นได้ เพราะขาดความรู้ ความชำนาญ จึงต้องหันไปสู่อาชพพาร์ตเนอร์ หมอนวด โสเภณี ซึ่งเป็นอาชีพที่ทารายได้ดีกว่า และปัญหาที่สำคัญอันหนึ่ง ซึ่งเป็นผลเสียหายอย่างร้ายแรงต่อประเทศชาติก็คือ ปัญหาการกระทำผิดของ

เด็กและวัยรุ่น (Juvenile Delinquency) หรือ เด็กเถรนั่นเอง

ปัจจุบันสังคมไทยมีเด็กและวัยรุ่นจำนวนมาก ที่ประพฤติตนเป็นเด็กเถร หรือเป็นนักเลง อันธพาล กล่าวคือ มีกิริยาทำทางแข็งกระด้าง ก้าวร้าว รุกราน มีวาจาสามหาว หยาบคาย บ้างก็แสดงออกด้วยการแต่งกายและอาภักิริยาเป็นทสะดุดตาแก่ผู้พบเห็น ชอบมั่วสุมกันอยู่ตามที่ชุมนุม โดยเฉพาะตามโรงภาพยนตร์ ร้านอาหาร เครื่องดื่ม สถานเริงรมย์ ตงเบนอน้อย ซ่องโจร บ้างก็จับกลุ่มกันสูบบุหรี่ ดมสุรา ติดยากระตุ้นประสาท หรือยาเสพติด ชอบก่อเรื่องทะเลาะวิวาท พกมีด พกปืน พกระเบิด เมอมเรื่องไม่พอใจเกิดขึ้น ก็ยกพวกเข้าตีกันทำร้ายกัน นอกจากนี้ยังมีการประพฤติผิดกฎหมายบ้านเมือง เช่น ปล้น จี ลักขโมย กระทำอนาจาร ข่มขืน และกระทำชำเรา ฯลฯ เป็นต้น

เด็กที่แสดงพฤติกรรมดังกล่าวข้างต้นนี้ เราเรียกได้ว่าเป็น “เด็กเถร” หรือเด็กที่เป็นพาลเถร ซึ่งสมัยก่อนเราอาจใช้คำว่า “ยวอาชญากร” ซึ่งเป็นคำที่รุนแรงเกินไป จึงเปลี่ยนมาใช้ “เด็กที่กระทำผิด” ซึ่งมีความหมายไปในทำนองเดียวกันนั่นเอง

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้าเรื่อง

การศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้จะทำให้ได้หลักฐานแน่ชัดลงไปว่า สาเหตุต่างๆที่ทำให้เด็กและวัยรุ่นกระทำผิดนั้นมอะไรบ้าง เพราะการกระทำผิดของเด็กนั้น อาจเนื่องมาจากสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งหรือหลายสาเหตุประกอบกัน เช่น การอบรมเลี้ยงดูจากที่บ้าน สภาพทางเศรษฐกิจ ความผิดปกติทางอารมณ์ สภาพทางโรงเรียน ความบกพร่องทางร่างกายหรือทางจิต สภาพทางครอบครัวและสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ

เมื่อทราบถึงสาเหตุแล้วก็เป็นหน้าที่ของผู้มีส่วนร่วมกันรับผิดชอบจะนำมาพิจารณา หาทางป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ลดน้อยลง เราต้องไม่ลืมว่าเด็กวัยรุ่นนั้นเป็นระยะหัวเลี้ยวหัว

ต่อแห่งการเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กเข้าสู่ผู้ใหญ่ เขาอาจจะประสบปัญหาหาคับข้องใจและต้องการความช่วยเหลือ เพื่อปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ สวัสดิภาพของเด็กและวัยรุ่นจึงควรอยู่ในความเอาใจใส่ และการให้คำแนะนำของผู้ใหญ่ เพื่อจะได้มีการพัฒนาไปในทางที่ถูกที่ควร ซึ่งนอกจากจะเป็นเรื่องของครอบครัวแล้ว ยังเป็นเรื่องที่รัฐและประชาชนจะต้องให้ความร่วมมือด้วย เพราะสวัสดิภาพของเด็กจะแยกจากสวัสดิภาพของครอบครัวและสังคมไม่ได้ เด็กที่เกิดขึ้นมาตามบุญตามกรรม จึงมักมีจิตใจแข็งกระด้าง เป็นหนทางให้ประพฤติไปในทางเกกมะเหรกเกเร ก่อความเดือดร้อนรำคาญให้แก่ผู้อื่น เมื่อเป็นผู้ใหญ่แล้วยังกลับตัวไม่ได้ ก็จะต้องกลายเป็นอาชญากรในวันข้างหน้า

ดังนั้นการค้นคว้าเรื่องราวเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและวัยรุ่น จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจ มีคุณค่าและมีกิจกรรมที่จะต้องทำในแง่การแก้ไขและป้องกันไปในตัว สำหรับความผิดของเด็กนั้น ควรจะป้องกันได้ การป้องกันย่อมดีกว่าการแก้ ศาลคดีเด็กและเยาวชนเป็นแหล่งที่มุ่งแก้ไขให้เด็กได้กลับตัวเป็นพลเมืองดี แต่เป็นแหล่งที่แก้ปลายเหตุ เด็กซึ่งเป็นที่พยากรณ์ว่าหนึ่งของชาติควรจะได้รับดูแลเป็นอย่างดีตั้งแต่เกิดให้ได้รับการศึกษา มีสุขภาพทางกาย และสุขภาพจิตดีตั้งแต่แรก อันจะเป็นการป้องกันการกระทำผิดของเด็ก หรือช่วยลดการกระทำผิดของเด็กกลงไปได้มากซึ่งน่าจะได้รับความร่วมมือกันทั้งทางฝ่ายรัฐและเอกชน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อรวบรวมสถิติของเด็กและวัยรุ่นที่กระทำผิดในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาถึงลักษณะการกระทำผิดของเด็กและวัยรุ่นไทย
3. เพื่อศึกษาถึงสาเหตุต่างๆ ที่มีส่วนทำให้เด็กและวัยรุ่นกระทำผิด

4. เพื่อศึกษาค้นคว้าทฤษฎีและแนวความคิดต่างๆ ของนักจิตวิทยาและบุคคลต่างๆ เกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและวัยรุ่น
5. เพื่อศึกษาวิธีการปฏิบัติต่อเด็กและวัยรุ่นที่กระทำผิดของหน่วยงานต่างๆ ที่รับผิดชอบในเมืองไทย
6. เพื่อหาทางเสนอแนะมาตรการการป้องกัน และแก้ไขการกระทำผิดของเด็กและวัยรุ่น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าสถิติการกระทำผิดของเด็กและวัยรุ่น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2508 จนถึงปี พ.ศ. 2520
2. ศึกษาถึงลักษณะการกระทำผิด และสาเหตุของการกระทำผิด โดยการสัมภาษณ์และศึกษาจากแฟ้มประวัติของเด็กและวัยรุ่นที่กระทำผิด กับสถานที่ต่างๆ คือ

สถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง
 สถานฝึกและอบรมเด็กหญิงบ้านปรานี ปากคลองตลาด ถนนมหาราช เขตพระนคร
 สถานฝึกอบรมบ้านเมตตา ถนนแจ้งวัฒนะ เขตบางเขน
 สถานฝึกอบรมบ้านกรุดา และบ้านมุกิตา ถนนสรรพาวุธ แขวงบางนา เขตพระโขนง
 สถานกักและอบรมบ้านอนุเบกขา ถนนสรรพาวุธ แขวงบางนา เขตพระโขนง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ได้ดำเนินการออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) เป็นการศึกษาค้นคว้าทางทฤษฎีเพื่อให้

ได้แนวความคิดต่างๆ เกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและวัยรุ่นจากตำราและเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. การวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research) เป็นการจัดทำแบบสอบถามเพื่อสัมภาษณ์และศึกษาประวัติของเด็กที่กระทำผิด เพื่อคลี่คลายการกระทำผิดและสาเหตุต่างๆ ที่มีส่วนทำให้เด็กกระทำผิด โดยการสุ่มตัวอย่าง (Random Sampling) จากเด็กและวัยรุ่นที่กระทำผิดในปี พ.ศ. 2521

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องปัญหาการกระทำผิดของเด็กและวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร สามารถนำมาสรุปผลวิจัยได้ดังนี้ คือ

1. สถิติของเด็กและวัยรุ่นที่กระทำผิดในกรุงเทพมหานคร มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ดังจะเห็นได้ว่า เด็กและวัยรุ่นที่กระทำผิดในปี พ.ศ. 2508 มีจำนวน 2,000 คน ส่วนในปี พ.ศ. 2520 เพิ่มขึ้นเป็น 3,829 คน หรือเพิ่มขึ้นจากเดิมถึงร้อยละ 91.1 และในปี พ.ศ. 2521 มีแนวโน้มโดยประมาณที่จะเพิ่มขึ้นอีกถึง 3,942 คน

2. เมื่อเปรียบเทียบจำนวนเด็กและวัยรุ่นที่กระทำผิด ปรากฏว่าจำนวนของเด็กวัยรุ่นมีมากกว่าเด็กทุกปี โดยเฉพาะปี พ.ศ. 2520 วัยรุ่นที่กระทำผิดคิดเป็นร้อยละ 87.2 และเด็กที่กระทำผิดคิดเป็นร้อยละ 12.8

3. การกระทำผิดของเด็กมีแนวโน้มลดลงกว่าปีก่อนๆ คือ ปี พ.ศ. 2508 มีจำนวน 590 คน แต่ในปี พ.ศ. 2520 มีจำนวนลดลงเหลือ 490 คน ตรงกันข้ามกับวัยรุ่นที่กระทำผิดกลับมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นกว่าปีก่อนๆ กล่าวคือ ในปี พ.ศ. 2508 มีจำนวน 1,419 คน ส่วนในปี พ.ศ. 2520 มีจำนวนเพิ่มขึ้นถึง 3,349 คน

4. การกระทำผิดของเด็กแยกตามระดับอายุและเพศ ปรากฏว่าทั้งเด็กหญิงและวัยรุ่นหญิง มีจำนวนน้อยกว่าเด็กชาย และวัยรุ่นชาย

ทุกปี พ.ศ. อย่างเห็นได้ชัด

5. ลักษณะการกระทำผิดของเด็กและวัยรุ่น จากผลการค้นคว้าวิจัยพบว่า ลักษณะการกระทำผิดของเด็กและวัยรุ่นที่กระทำมากที่สุด ได้แก่ ลักทรัพย์ รองลงไปก็คือ ชิงทรัพย์ โจรยาศพติด (ฝิ่น-กัญชา-เฮโรอีน และอื่นๆ) ที่ทั้งเสพและมีไว้ในครอบครองเพื่อการจำหน่าย นอกนั้นเป็นลักษณะความผิดที่เกิดจากการพกอาวุธปืน วัตถุระเบิด การทำร้ายร่างกายและการพนัน เป็นต้น

6. เด็กและวัยรุ่นที่กระทำผิดมากที่สุด มีการศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 รองลงไปมีระดับการศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-ม.ศ. 3

7. เด็กและวัยรุ่นที่ไม่ใช่นักเรียน แต่ประกอบอาชีพส่วนตัวทำผิดมากที่สุด รองลงมาคือพวกที่ไม่ใช่ นักเรียนและมีได้ประกอบอาชีพ

8. ขณะที่เด็กและวัยรุ่นถูกจับนั้น ปรากฏว่าอาศัยอยู่กับบิดามารดามีจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือ อาศัยอยู่กับผู้อื่น

9. ผลการตรวจทางกายและทางจิตของเด็กและวัยรุ่นที่ถูกจับ เด็กที่ถูกจับมีโรคพันธุมากที่สุด รองลงไปได้แก่ การเป็นหิด กลากเกลื้อน ผื่นคัน จากผลการตรวจทางจิตพบว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518-2520 เด็กและวัยรุ่นมีจำนวนบุคลิกภาพทราม มากกว่าจำนวนที่เป็นปัญญาอ่อน

10. สาเหตุใหญ่ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดของเด็กและวัยรุ่น ได้แก่ สภาพทางครอบครัวหรือสภาพทางอารมณ์ (ยกเว้นปี พ.ศ. 2520) รองลงมาได้แก่ การคบเพื่อนเสเพลหรือถูกชักจูงให้จ้างวาน และตั้งแต่ปี 2518-2521 สภาพทางเศรษฐกิจมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นเรื่อยๆ

อย่างไรก็ตาม เราไม่สามารถยุติปัญหาสาเหตุของการกระทำผิดของเด็กและวัยรุ่นได้ทั้งหมด เพราะสาเหตุของการกระทำผิดมิได้ขึ้นอยู่กับสาเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งแต่เพียงอย่างเดียว ความจริงแล้วมันเกี่ยวพันกันหมด

การป้องกันและแก้ไขการกระทำผิดของเด็กและวัยรุ่น

การกระทำผิดของเด็กและวัยรุ่น ก่อให้เกิดความเสียหายและสูญเสียทรัพยากรในบั้นหนึ่งๆ อย่างมาก ทั้งในด้านทรัพย์สินเงินทอง ในด้านผลผลิตที่ต้องขาดไป ในด้านชีวิตร่างกายและความสุขของมนุษย์ งบประมาณของกรมตำรวจแต่ละปีต้องใช้จ่ายในการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำผิด งบประมาณศาลคดีเด็กหรือของกรมราชทัณฑ์ ที่ต้องใช้จ่ายเป็นค่าควบคุมเลี้ยงดูผู้กระทำผิดที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำหรือถูกส่งกักขังยังสถานต่างๆ ซึ่งต้องใช้จ่ายเป็นจำนวนมหาศาลแล้ว นอกจากนี้ เรายังไม่สามารถประมาณได้ว่าในบั้นหนึ่งๆ ทรัพย์สินที่ถูกปล้น ถูกขโมย ถูกฉกชิงวิ่งราวอีกเป็นจำนวนเท่าใด มีประชาชนกี่คนที่ได้รับความเดือดร้อน หรือต้องได้รับบาดเจ็บ พิการพิการ หรือเสียชีวิตให้กับผู้กระทำผิดเหล่านี้ จะเห็นว่าสังคมต้องสูญเสียอำนาจการผลิตไปมากมาย เพราะถ้าหากผู้กระทำผิดทั้งหมดประพฤติตนเป็นพลเมืองดี คนเหล่านี้ก็จะทำงานประกอบอาชีพโดยสุจริต หรือตั้งใจเล่าเรียนหนังสือเพื่อประกอบอาชีพเป็นพลเมืองดีต่อไป รายได้ส่วนรวมของสังคมก็จะเพิ่มขึ้น ฉะนั้นถ้าหากมีทางใดที่จะสามารถป้องกันการกระทำผิดของเด็กและวัยรุ่นได้บ้างแล้ว ก็จะเป็นผลดีแก่สังคมและประเทศชาติของเราเป็นอย่างยิ่ง

การแก้ปัญหาและการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและวัยรุ่น จะต้องร่วมมือกันระหว่างส่วนต่างๆ ที่จะต้องเกี่ยวข้องกับเด็ก คือ

1. **บ้านและครอบครัว** จากการศึกษาของเชลดอน และกลูค (SheIdon and Gleuck, 1964) เกี่ยวกับการกระทำผิดของเยาวชน พบว่าเยาวชนที่กระทำผิดส่วนมากมาจากครอบครัวที่มีปัญหาทางสัน เช่น สภาพบ้านแตกสาแหรกขาด สภาพบ้านที่อยู่ในเขตสลัม และบิดามารดาได้รับการศึกษาดำ เป็นต้น

หน้าที่ของบิดามารดาและผู้ปกครองมีความ

สำคัญต่ออนาคตของเด็กอย่างมากมาย เจ.อี. ฮูเวอร์ (J.E. Hoover) เสนอข้อเสนอแนะการวางตัวของบิดามารดาและผู้ปกครองไว้ดังนี้

- 1.1 พยายามเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กในวัยต่างๆ และพยายามปลูกฝังความรักความเป็นเพื่อนที่ดีให้เกิดขึ้นให้ได้
- 1.2 เป็นผู้ทบทวนเกี่ยวกับความจริงอย่างกล้าหาญ และมีความซื่อสัตย์เป็นทางนำแห่งชีวิต
- 1.3 พยายามให้ความปลอดภัยแก่เด็กในทุกๆ ด้าน
- 1.4 พยายามสั่งสอนอบรมเด็กในทางที่ดีและเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็ก
- 1.5 เป็นผู้ทบทวนจุดมุ่งหมายปลายทางที่ดีงามในชีวิต และพยายามชักชวนเด็กให้ร่วมเดินทางไปสู่จุดหมายนั้นด้วย
- 1.6 เป็นผู้ทบทวนอารมณ์รุนแรงอยู่เสมอ
- 1.7 ไม่ทะเลาะกันต่อหน้าเด็ก
- 1.8 มีอุดมคติสูงและทำงาน เป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ
- 1.9 มีความยุติธรรม มีเหตุผล และทำโทษเด็กเมื่อมีเหตุสมควร
- 1.10 เป็นผู้ตอบสนองความต้องการให้แก่เด็กในทางที่ถูกควร

นอกจากพ่อแม่จะต้องช่วยกันทำให้บ้านน่าอยู่ เพื่อช่วยให้ทุกคนในบ้านมีความรักกัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความเข้าใจกัน ตลอดจนสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้านเป็นอย่างดี และบ้านควรตั้งอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี ไม่อยู่แออัดจนเกินไป

2. **โรงเรียน** เป็นสถาบันที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าบ้านเท่าไรนัก ในอันที่จะต้องรับผิดชอบอนาคตของเยาวชนของชาติ โรงเรียนนอกจากจะให้ความรู้ด้านวิชาการต่างๆ แล้ว ยังมีหน้าที่ฝึกอบรมเด็ก ให้เป็นคนดีและพัฒนาการไปในทางที่ดีอีกด้วย

เกี่ยวกับโรงเรียน การกระทำผิดของเด็ก และวัยรุ่นส่วนมากก็มาจากเด็กดิ่ง

- 2.1 เป็นผู้ที่ประสบความล้มเหลวในการเรียน
- 2.2 เป็นผู้ที่ได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม และอย่างไม่มีความเห็นอกเห็นใจจากครู
- 2.3 เป็นผู้ถูกละเลย ทอดทิ้ง หรือครูดูเลไม่ทั่วถึง
- 2.4 นักเรียนไม่มีโอกาสได้พักผ่อนหย่อนใจบ้าง
- 2.5 ขาดการเรียนเป็นประจำ ผู้ปกครองและครูไม่เอาใจใส่เด็กเท่าที่ควร

ครูอาจจะช่วยเด็กเหล่านั้นได้ไม่ยากนัก เช่น ครูต้องเป็นมิตรที่ดีแก่เด็ก เข้าใจเด็ก พยายามจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อสนองความต้องการของเด็ก และจัดสถานที่เรียนได้ถูกต้อง ถูกสุขลักษณะ เป็นต้น

อิชอร์น (Eichorn, 1969 : 299) ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของโรงเรียน โรงเรียนจึงมีบทบาทที่สำคัญยิ่งต่อชีวิตและอนาคตของเด็กและวัยรุ่น เพราะโรงเรียนอาจจะเป็นสถาบันที่ผลิตเด็กกระทำผิด โรงเรียนอาจจะช่วยป้องกันเด็กกระทำผิด และโรงเรียนอาจจะช่วยเด็กที่กระทำผิดแล้วให้กลับตนเป็นคนดี บัจจุบันโรงเรียนมีส่วนผลักดันให้เด็กกลายเป็นผู้กระทำผิด อาจสรุปได้คือ

- เด็กขาดครูที่ดี
- โรงเรียนมีอุปกรณ์การสอนต่างๆ ไม่เพียงพอ
- เด็กไม่ได้รับความสนใจ และขาดการปฏิบัติใกล้ชิดเป็นรายบุคคล
- เกิดการแบ่งแยกในกลุ่มนักเรียน เพราะความแตกต่างทางฐานะเศรษฐกิจ
- โรงเรียนขาดหลักการและการบริการด้านสันตนาการ

- เด็กขาดการศึกษาและแนะแนว

- โรงเรียนขาดนักวิชาชีพในสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง และวิทยาการ

ฉะนั้น โรงเรียนจึงเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ หรือมีส่วนที่จะเสริมสร้างลักษณะนิสัยและพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก เพื่อให้เขาสามารถปรับปรุงตัวให้เข้ากับสภาพสิ่งแวดล้อมและความเปลี่ยนแปลงของสังคม อิทธิพลของโรงเรียนจึงนับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อสาเหตุการกระทำผิดของเด็กไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าปัจจัยทางด้านครอบครัวและเศรษฐกิจแต่อย่างใด (อรัญ สุวรรณบุบผา, 2518 : 133)

3. การจัดบริการสังคมสงเคราะห์ โดย เฉพาะ ในครอบครัวที่ได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากสภาพบ้านแตกหรือยากจน โดยเน้นหนักไปในการฝึกอาชีพ ซึ่งกองการสงเคราะห์เด็กและบุคคลวัยรุ่น กรมประชาสงเคราะห์ ก็ได้ให้ความช่วยเหลือแก่เด็กเร่ร่อน ขอดาน เป็นต้น หลังจากที่ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพและความเป็นอยู่ของเด็กแล้ว และการพิจารณาถึงปัญหาต่างๆ อย่างรอบคอบ ทางกรมประชาสงเคราะห์ก็อาจรับเด็กคนนั้นไว้ในอุปการะของสถานสงเคราะห์ได้ โดยส่งไปยังสถานสงเคราะห์ เพื่อให้การศึกษาและฝึกอบรมอาชีพต่อไป

4. การคบเพื่อนของเด็กและวัยรุ่น บิดามารดาหรือผู้ปกครองควรจะมีระดับระวังและสอดส่องดูว่า เพื่อนของเด็กมีความประพฤติและนิสัยอย่างไร และถ้าเป็นไปได้ก็ควรทำความรู้จักกับเพื่อนของเด็กและวัยรุ่นตามสมควร พยายามส่งเสริมและแนะนำให้คบแต่เพื่อนที่ดี ก็จะเป็นการป้องกันการกระทำผิดของเด็กได้ทางหนึ่ง เพราะการคบเพื่อนช่วยอมเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กและวัยรุ่นกระทำผิดได้

5. การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ยาเสพติดเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ร่างกาย และจิตใจของผู้เสพอย่างยิ่ง เป็นการทำลายกำลังแห่งชาติ ในปัจจุบันได้แพร่หลายอย่างกว้างขวาง แม้กระทั่งในโรงเรียน ทำให้เด็กและเยาวชนติด

ยาเสพติดกันมาก ซึ่งนับว่าเป็นอันตรายต่อประเทศชาติอย่างใหญ่หลวง ทุกคนจึงควรร่วมมือกันในการกำจัดให้สิ้นซาก ทางบ้านและโรงเรียนจะต้องเพิ่มความสนใจและกดดันสอดส่องความประพฤติของเด็กและเยาวชนในความปกครองดูแลให้ใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น ก็จะเป็นการป้องกันได้ทางหนึ่ง นอกจากนี้ยังมีป้าย โฆษณาฯ แจงให้ประชาชนทราบ ให้เห็นโทษของยาเสพติดโดยทั่วไป รวมทั้งมีการแสดงนิทรรศการออกด้วย ต้องอาศัยความร่วมมือในการป้องกันและกดดันปราบปรามอย่างจริงจัง ก็จะช่วยลดปัญหาการกระทำผิดของเด็กทางด้านเสพยาเสพติดได้

6. การจัดตั้งศูนย์เยาวชน ศูนย์เยาวชนมีจุดมุ่งหมายที่จะให้เด็กและวัยรุ่นได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในด้านดนตรี กีฬา รวมทั้งเป็นแหล่งแสวงหาความรู้ โดยมีห้องสมุดและหนังสือพร้อม มีนักสังคมสงเคราะห์ประจำคอยช่วยให้คำแนะนำแก้ปัญหาแก่เด็กและวัยรุ่นที่มีปัญหาครอบครัว หรือปัญหาในการดำเนินชีวิต และแนะแนวทางแก้ปัญหาแบบสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย นอกจากนี้ยังมีการสอนให้เด็กและวัยรุ่นรู้จักการประดิษฐ์ศิลปะหัตถกรรมเพื่อช่วยรายได้ในครอบครัวด้วย ศูนย์เยาวชนจึงนับว่าเป็นสถานที่ซึ่งมีส่วนช่วยในการป้องกันการกระทำผิดของเด็กได้อย่างหนึ่ง

7. การจัดตั้งสโมสรเด็กและการบันเทิง ซึ่งส่วนมากจัดขึ้นด้วยความร่วมมือและสนับสนุนทั้งในด้านการเงินและด้านการจัดการโดยประชาชน มีกิจกรรมสำหรับเด็กหลายอย่าง โดยมีจุดมุ่งหมายดังนี้

7.1 ต้องการให้เด็กได้ใช้เวลาว่างไปในทางที่เกิดประโยชน์ ทั้งทางร่างกายและจิตใจ และเป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นด้วย

7.2 การใช้เวลาว่างน้อยในความดูแลแนะนำจากผู้ที่ทำตัวเป็นเพื่อนและพลเยี่ยมตลอดจนเป็นที่ปรึกษาที่ปรึกษาแก่เด็ก และแนะแนวทางให้แก่เด็ก

7.3 เพื่อให้เด็กได้มีความสนุกเพลิดเพลิน เป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดทางอารมณ์ อันมีสาเหตุจากภายในครอบครัวหรือท่อนๆ และเพื่อเป็นการตอบแทนสังคมเด็กยังขาดอยู่ เพราะเด็กจะได้รับการส่งเสริมให้แสดงความสามารถในทางที่ตนถนัดอย่างเต็มที่

7.4 เป็นการแยกเด็กออกจากสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี (เช่น ถิ่นที่อยู่เป็นแหล่งเสื่อมโทรม การคบเพื่อนเสเพล ฯลฯ) อย่างน้อยก็ในระยะหนึ่ง เพื่อให้อิทธิพลในทางที่ดีค่อยๆ ซึมซาบเข้าไปในจิตใจ โดยการร่วมกระทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยความร่วมมือ ร่วมแรง และร่วมใจกัน

นอกจากสโมสรเด็กจะมีกิจกรรมต่างๆ ให้เด็กกระทำ อันเป็นสิ่งที่ประโยชน์ดังกล่าวแล้ว สโมสรเด็กอาจจะจัดบริการที่เป็นประโยชน์อีกอย่างหนึ่งคือ การให้คำปรึกษาและแนะแนวทางแก่เด็ก โดยมีจิตแพทย์หรือนักจิตวิทยาให้คำปรึกษา แนะนำ แก่เด็กที่มีปัญหา

สำหรับการบันเทิง (Recreation) ที่จะจัดให้แก่เด็กนั้น หมายถึงการจัดสถานที่สาธารณะให้เป็นสถานที่สำหรับเด็กได้พักผ่อนหย่อนใจ เช่น สวนสาธารณะ สนามเด็กเล่น สระว่ายน้ำ ฯลฯ สถานที่ต่างๆ เหล่านี้ รัฐ เทศบาล หรือชุมชน ควรจัดขึ้นเพื่อให้เด็กได้มีที่พักผ่อนหย่อนใจ เด็กจะได้ไม่ไปเที่ยวเล่นสนุกกันตามถนนหรือชุมนุมกันตามร้านอาหาร เครื่องดื่ม หรือสถานที่อันไม่สมควร สถานที่พักผ่อนหย่อนใจสำหรับเด็กที่จัดขึ้นนี้ ควรมีผู้ใหญ่ที่เข้าใจวัตถุประสงค์และวิธีการคอยควบคุมดูแลช่วยเหลือ มีบริการหลายๆ อย่าง ทั้งอาหารและเครื่องดื่มในราคาที่ย่อมเยา มีผู้ดูแลการเล่นของเด็กให้เป็นไปโดยเรียบร้อยและปลอดภัย เพราะเด็กอาจได้รับอันตรายได้ เช่น จมน้ำ ตกต้นไม้ แกล้งกันและรังแกกัน เป็นต้น

8. ตำรวจกับผู้กระทำผิดวัยรุ่น เราทราบแล้วว่าสาเหตุที่ทำให้เด็กกระทำผิดนั้นมากมาย การลงโทษผู้ทำผิดไม่ได้อยู่ที่การลงโทษ แต่อยู่ที่การแก้ไขปรับปรุงผู้ทำผิดที่ต้องโทษ ให้เป็นคนดีที่อยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคม ได้ต่อไปด้วยความเรียบร้อย ดังชื่อกรมราชทัณฑ์ให้ไว้ว่า Department of Convictions หมายถึงการทำให้ผู้ต้องโทษกลับตัวเป็นคนดี

อายุเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมักอยู่ในระหว่าง 15-17 ปี และปัจจุบันผู้กระทำผิดวัยรุ่นมีเพิ่มขึ้นมาก ผู้กระทำผิดที่เป็นชายมีมากกว่าหญิง ถ้าเป็นผู้ชายมักจะเป็นเรื่องมาจากการทะเลาะวิวาท การรังแกคนอื่น เรื่องเพศ การลักขโมย ถ้าเป็นหญิงก็เป็นเรื่องทะเลาะวิวาท

การลงโทษอย่างใดจึงจะทำให้ผู้ต้องโทษกลับตัวเป็นคนดีนั้นเป็นเรื่องยาก ผู้ทำผิดโดยต้นตอมากเป็นวัยรุ่น การป้องกันอาชญากรรมจึงพุ่งเป้าไปที่บุคคลกลุ่มนี้

กรมตำรวจมีหน่วยงานที่เรียกว่า “กองกำกับการสวัสดิภาพเด็ก” ทำหน้าที่ดูแลในเรื่องเด็กตำรวจเป็นด่านแรกที่พิจารณาคดีกับผู้กระทำผิดวัยรุ่น จึงจำเป็นต้องมีผู้รับผิดชอบในเรื่องนี้ แต่การจะกลับตัวได้หรือไม่ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับการปฏิบัติของตำรวจ ถ้าปฏิบัติกับเด็กด้วยความอบอุ่น มีเมตตากรุณา เด็กก็จะไม่ขวัญเสียตั้งแต่แรก

พ่อแม่ก็สร้างภาพพจน์ผิดๆ ของตำรวจให้แก่เด็ก เช่น เมื่อเด็กชนก็ขู่ว่าจะบอกตำรวจจับอะไรทำนองนี้ ทำให้เด็กกลัวและเกลียดตำรวจแต่เด็ก เมอมปัญหาหรือภัยมาแทนที่เด็กจะเข้าหาตำรวจ กลับหลีกเลี่ยงตำรวจหรือพยายามแก้ไขตัวเอง ซึ่งอาจเป็นการกระทำผิดก็ได้

ตำรวจควรดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งในเรื่องการป้องกันและควบคุมการกระทำผิดของเด็กวัยรุ่น เป็นเรื่องที่ควรพิจารณาอย่างถ่วงเด็กหนักโรงเรียนไปดูแลบ้าง ไปโรงอาบอบนวดถือว่าเป็นการกระทำผิด ถ้าไม่มีการป้องกันเสียใน

ระยะแรกเด็กอาจทำผิดถึงขั้นเป็นอาชญากรได้

ตำรวจอาจป้องกัน การกระทำผิดของเด็ก และวัยรุ่นได้หลายวิธีด้วยกัน คือ

8.1 การตรวจตราท้องที่โดยสม่ำเสมอ และท่วง การที่ตำรวจเดินหรือนั่งรถตรวจผ่านไปมาอยู่เสมอ ย่อมจะมีผลทำให้ผู้ทำผิดจะกระทำผิดหรือกำลังจะกระทำไม่กล้ากระทำเพราะเกรงกลัวที่จะได้รับโทษ นั่นคือเครื่องแบบของตำรวจเป็นสัญลักษณ์แห่งกฎหมาย ความมั่นคง และความมีระเบียบของสังคม ฉะนั้นเมื่อเห็นตำรวจผ่านไปมาก็ทำให้ผู้ทำผิดนึกถึงกฎหมาย และความมีระเบียบเรียบร้อยของสังคม

8.2 การให้คำแนะนำแก่ประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยให้แก่อนเองและทรัพย์สินของตน เช่น การระวังภัยจากโจรผู้ร้าย การระวังการต้ม ตัน อุบาย หลอกหลวง หรือให้ระวังสวัสดิภาพของเด็กและหญิง จากการล่อลวงเพื่อจับตัวเรียกค่าไถ่ หรือเพื่อการข่มขืนอนาจาร เป็นต้น

8.3 ตำรวจควรทำให้ตัวให้เป็นมิตรกับประชาชนให้มากที่สุด เพราะตำรวจเป็นสัญลักษณ์ของกฎหมายบ้านเมืองดังกล่าวแล้ว ถ้าประชาชนเป็นมิตรกับตำรวจก็เท่ากับเป็นฝ่ายเดียวกับฝ่ายบ้านเมือง และเป็นฝ่ายตรงข้ามกับผู้กระทำผิด หรือผู้เบียดเบียนต่อสังคม ประชาชนก็จะให้ความร่วมมือกับตำรวจในการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำผิดทุกวิถีทาง

8.4 ตำรวจควรร่วมมือกับชุมชนด้วยการเข้าร่วมร่วมในกิจการต่างๆ ที่จัดขึ้นเพื่อการป้องกันอาชญากรรม เช่น การจัดตั้งสโมสรเด็ก สืบเสาะแหล่งมั่วสุมของเด็ก และผู้ใหญ่ที่มั่วสุมผิดกรรมส่อไปในทางไม่ดี ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ฝ่ายอื่น เช่น พนักงานคุมประพฤติ ป้องกันมิให้เด็กพบหรือเห็น

เกิดอกรกตสิ่งไม่ดี หรือเข้าไปในสถานท
อันไม่สมควร บอกรักมีให้ผู้ใหญ่อย่างสง
สอน หรือใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการกระทำ
ทำผิด

9. จิตแพทย์หรือนักจิตวิทยา ควรม
จิตแพทย์หรือนักจิตวิทยาช่วยแก้ไขความผิดปก
ในด้านจิตใจและอารมณ์ เด็กที่กระทำผิดต่าง
มิใช่เกิดจากความบกพร่องผิดพลาดของสังคมแต่
เพียงอย่างเดียว ยังมีเด็กจำนวนมากที่กระทำผิด
เพราะมีความผิดปกติทางด้านจิตใจหรืออารมณ์
ซึ่งเป็นผลผลักดันให้หาทางออกโดยมีพฤติ
กรรมที่ผิดต่อกฎหมาย ยิ่งกว่านั้นพฤติกรรมที่
ผิดกฎหมายนั้น อาจปรากฏขึ้นเป็นเวลาต่างหลาย
หลังจากที่เด็กได้รับการกระทบกระเทือนจิตใจ
อย่างแรง ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญ
ในด้าน จิตแพทย์คอยให้การตรวจแนะนำ
เด็ก บิดามารดา และผู้ปกครองให้เพียงพอ จึง
จะเป็นผลดีในการป้องกันการกระทำผิดของตน
ของเด็ก

จริงอยู่ เรามีจิตแพทย์ซึ่งให้บริการต่อส
คดีเด็กๆ ในการตรวจสอบร่างกาย จิตใจ และ
สติปัญญาของเด็ก นับว่ามีส่วนทำประโยชน์อย่าง
มาก แต่เป็นที่น่าเสียดายว่า เด็กที่มาให้จิตแพทย์
ของศาลคดีเด็กๆ ช่วยเหลือนั้น มักเป็นเด็กที่
ได้กระทำผิดมาแล้ว บางคนมีบุคลิกภาพที่ได้รับ
อิทธิพลชั่วร้ายมาอย่างหนักทำให้แก้ไขยาก นอก
จากนั้น ผู้พิพากษาศาลคดีเด็กๆ ก็ไม่ จำ
ต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของจิตแพทย์เสมอไป
เพราะศาลจำเป็นต้องคำนึงถึงการลงโทษผู้กระทำ
ผิดตามกฎหมายเหมือนกัน ฉะนั้นในบางกร
ศาลอาจพิพากษาหรือสั่งให้ดำเนินการควบคุม
ความประพฤติหรือลงโทษอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่ง
แทนที่จะเป็นผลดีกลับเป็นผลร้ายต่อจิตใจ ทำ
ให้เด็กไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมมากยิ่งขึ้น

วิธีที่ดีสำหรับป้องกันการกระทำผิดของเด็ก
ที่มีจิตใจและอารมณ์ไม่ปกติ ก็คือ ควรมีหน่วย
งานหนึ่งที่มีจิตแพทย์หรือนักจิตวิทยาประจำอยู่
คอยให้การตรวจสอบและทดสอบเด็กเป็นระยะๆ

ตั้งแต่เล็ก สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางด้านจิตใจ
และอารมณ์ที่ทางโรงเรียนแจ้งมา หรือส่งเจ้า
หน้าที่ไปเยี่ยมเยียนสอบสวนจากบิดามารดาหรือ
ผู้ปกครองของเด็ก ปรีกษาหรือกักตวงที่จะ
ช่วยให้เด็กสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ และ
มีบุคลิกภาพที่ดี

10. ความรับผิดชอบของประชาชน ประ
ชาชนทั่วไปมีส่วนช่วยในการป้องกันการกระทำ
ผิดของเด็กมาก เริ่มต้นด้วยการให้ความร่วมมือ
กับฝ่ายบ้านเมืองและฝ่ายตำรวจ โดยการเป็น
เป็นตา และแจ้งแหล่งทุบคคมั่วสุม ซึ่งจะ
ภัยต่อสังคม เช่น ช่องโง่ แหล่งรับของโจ
รแหล่งชุมนุมของพวกก๊วนนอกกฎหมาย นอก
จากนั้น ประชาชนจะต้องรู้จักระมัดระวังตัว
ของตน ไม่ประมาท เลินเล่อ มีมาตรการต่างๆ
สำหรับป้องกันการโจรกรรม เช่น มีรั้วบ้านที่
มั่นคงพอควร เวลาหลับนอนต้องปิดประตูหน้าต่าง
ให้เรียบร้อย และถ้าเห็นเหตุการณ์ในการ
ประกอบอาชญากรรมจะต้องรีบแจ้งให้ตำรวจ
ทราบ และยึดเป็นพยานให้ในฐานะพลเมืองดี

แต่ปรากฏว่ามีอยู่เป็นจำนวนมากที่ประชาชน
มักเฉยเมยต่อการประกอบอาชญากรรม ทำให้
การกระทำผิดเกิดขึ้นบ่อยๆ และผู้กระทำผิดไม่
ได้รับโทษ ตรงกันข้ามกับได้รับผลประโยชน์ค
ค่าทำให้เด็กคิดเห็นว่า กฎหมายเป็นสิ่งที่ไม่
มีความหมาย ถึงฝ่าฝืนก็ไม่เกิดผลร้ายแต่อย่างใด
ทำให้ทัศนคติของเด็กหันเหผิดไปจากความถูกต้อง
สิ่งต่างๆ ที่ผิดแต่ประชาชนมักเฉยเมย มี
ดังนี้

10.1 ความผิดบางอย่างประชาชนเห็น
ว่าเป็นเรื่องเล็กน้อยเลยไม่สนใจ ใครจะ
ฝ่าฝืนหรือปฏิบัติตามก็ไม่สำคัญ บางทีใคร
เกิดปฏิบัติตามกลับเป็นเรื่องประหลาด ทำ
อยู่คนเดียว ตัวอย่างเช่น การขับรถเร็วใน
เขตเทศบาลนครกรุงเทพฯ กฎหมายให้
ได้ไม่เกิน 45 กิโลเมตรต่อชั่วโมง แต่ส่วน
มากไม่มีใครปฏิบัติตาม ถ้าใครไปขับรถเร็ว
เข้ากลับถูกด่า และคนอื่นจะเห็นว่ามีง่าม
หรือเพงหัดขับรถใหม่ เป็นต้น

10.2 ความผิดบางอย่าง เป็นเรื่องที่ยังมีผู้ต้องการและอดทนอยู่ ทำให้ยังมีการลอบกระทำความผิดอยู่เสมอ เช่น การเล่นพนัน สลากกินรวบ หรือปัญหาโสเภณี และยาเสพติด

10.3 ความผิดบางอย่างประชาชนเห็นว่า เป็นเรื่องธรรมดา ทั้งเกิดประโยชน์แก่ตนด้วย เช่น การดื่มการลกลบนำสินค้าหลบหนีภาษีเข้ามาขาย เพราะมีผู้ต้องการซื้อของดีและราคาถูก เช่น เครื่องสำอาง โทรทัศน์ วิทยุกระเป๋าหิ้ว นาฬิกาข้อมือ และอื่นๆ เป็นต้น

10.4 การที่ข้าราชการบางคนคอร์รัปชัน หรือให้ความร่วมมือกับพ่อค้าทำมาหากินทางทุจริต เช่น การทุจริตในเรื่องการทำลายป่า การค้ายาเสพติด การสร้างถนน และทุจริตคดโกงอย่างอื่น จะเห็นว่า คนที่พยายามทำมาหากินด้วยความซื่อสัตย์สุจริตตั้งมั่นอยู่ในศีลในธรรม กลับมีความเป็นอยู่อย่างมั่งคั่ง ต้องอดออมกระเบียดกระเสียนหรือเป็นหนี้เป็นสิน แต่คนที่ทุจริตคดโกงทำลายทรัพย์สินสมบัติของชาติ กลับมีความเป็นอยู่อย่างสุขสบาย ร่ำรวย มีคนเคารพนับถือ มีคนรับใช้ติดสอยห้อยตามมากมาย ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าอยู่เสมอในสังคมปัจจุบัน ทำให้เกิดตัวอย่างในทางชั่วและล่อใจให้คนกระทำความผิดตลอดเวลา เพื่อที่จะช่วยให้การป้องกันการกระทำผิดได้ผล ประชาชนจะต้องทำตัวอย่างที่ดีให้เด็กเห็น ไม่เห็นความผิดต่างๆ ที่กล่าวมาเป็นเรื่องธรรมดา ต้องแสดงให้เด็กเห็นว่า การกระทำผิดกฎหมายเป็นของไม่ดี ไม่เคยให้คุณกับใครจริงๆ จริงอยู่ การกระทำผิดอาจนำผลประโยชน์มาให้แก่ผู้กระทำความผิด แต่ถ้าถูกจับได้ ก็จะต้องสูญเสียอิสรภาพ เสียอนาคต เสียชื่อเสียงของตน ตลอดจนวงศ์ตระกูล ประชาชนจะต้องไม่เคารพนับถือคนมีเงินมากไปกว่าคนที่มีความดีมีศีลธรรมจรรยา หากประชาชนส่วนรวมได้มี

ความสำนึกไว้อยู่เสมอแล้ว เด็กก็จะเอาอย่างในทางที่ดี ไม่กระทำความผิดหรือความชั่วต่างๆ การป้องกันการกระทำผิดก็จะได้ผลดียิ่งขึ้น

การแก้ไข

การแก้ไขเด็กที่มีปัญหาความประพฤติในจำเป็นจะต้องค้นหาสาเหตุที่เด็กกระทำความผิดเสียก่อน แล้วจึงแก้ไขตามสาเหตุที่พบ หรือตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยนักสังคมสงเคราะห์จะทำการสัมภาษณ์เด็กเป็นรายบุคคล หรือทบทวนว่า การสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย เพื่อจะสืบทราบสาเหตุและพยายามลวงหาลักษณะของเด็กแต่ละรายเพื่อการบำบัดทางใจก่อน โดยให้คำปรึกษาแนะนำ ยับยั้งและส่งเสริมความรู้สึกและอารมณ์ของเด็กที่มีปัญหา หรือเพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงท่าทีและพฤติกรรมของเด็ก หลักในการสัมภาษณ์จะใช้ความรู้แต่อย่างเดียวไม่ได้ แต่จะต้องใช้จิตวิทยาและประสบการณ์ด้วย ซึ่งได้มีหลักดังต่อไปนี้ (ประยงค์ เมฆสวัสดิ์, 2517:17)

1. ไม่ถามแบบบังคับ และไม่ถามนำ
2. พุดจาด้วยความสุภาพกับเด็ก แสดงความเป็นกันเอง เป็นมิตรต่อเด็ก
3. ควรพยายามสร้างความไว้วางใจให้กับเด็กมากที่สุด
4. รู้จักฟัง ปล่อยให้เด็กเล่าตามสบาย ไม่เร่งเร้าเพื่อเอาข้อเท็จจริง
5. สังเกตกริยาเด็กทุกกระชား การสังเกตบุคลิกภาพและท่าทางจะมีความหมายต่อผู้สัมภาษณ์มาก
6. การสัมภาษณ์ไม่ควรทำครั้งเดียว เป็นระยะติดต่อกันนานๆ ควรสัมภาษณ์หลายๆ ครั้ง แต่ครั้งไม่ควรใช้เวลานานเกินไป ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสังเกตอารมณ์และจิตใจของเด็ก
7. การสัมภาษณ์ไม่ควรถามแบบสอบสวน และไม่ควรจดข้อมูลต่อหน้าเด็ก เพราะจะทำให้เด็กตกใจ และ

ไม่ควรแสดงอารมณ์ของตนออกมา
ในขณะที่สัมภาษณ์

8. การให้คำแนะนำ ควรทำอย่างเป็นมิตรและมีความเห็นใจ เข้าใจซึ่งกันและกันควรเป็นการกระทำซึ่งเกือบจะเรียกว่าเป็นการขอร้อง มิใช่การบังคับ
9. การให้คำแนะนำต้องมุ่งให้เด็กช่วยตัวเองมากที่สุด เมื่อเด็กช่วยตัวเองไม่ได้จึงควรให้การช่วยเหลือบ้าง
10. การให้ความหวังแก่เด็ก จะช่วยให้หรือไม่นั้นไม่ควรพูดในระหว่างการสัมภาษณ์ ควรพูดให้กำลังใจแก่เด็กไว้ก่อน

ทั้ง 10 ข้อที่กล่าวถึงนี้ ถือเป็นหลักการสัมภาษณ์เด็กที่มีปัญหา เพื่อช่วยแก้ไขและบำบัดทางด้านจิตใจ ซึ่งเป็นวิธีการช่วยเหลือและแก้ไขเด็กที่มีปัญหาในเบื้องต้น ส่วนวิธีการอื่นๆ ก็ใช้วิธีการดังที่ได้กล่าวมาแล้วในหัวข้อวิธีการปฏิบัติต่อเด็กที่กระทำผิด

อภิปราย

ปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับเด็กและวัยรุ่น ทั้งที่เป็นปัญหาของตัวเด็กและปัญหาแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น พ่อแม่ ครู และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องล้วนเป็นปัญหาที่เกิดจากการที่เด็กได้รับสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดีทั้งสิ้น ตั้งแต่บ้าน โรงเรียน ตลอดจนสังคมภายนอก ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาที่ร้ายแรงต่างๆ ตามมา เช่น ปัญหาโสเภณีวัยรุ่น ปัญหาอาชญากรวัยรุ่น เป็นต้น ล้วนเป็นปัญหาทางสังคมที่ร้ายแรงทั้งสิ้น ซึ่งพอสรุปสาเหตุของปัญหาได้ดังนี้ คือ

1. ครอบครัว

- พ่อแม่ขาดการศึกษา ไม่เข้าใจเด็ก และไม่มีความรู้ในด้านพัฒนาการของเด็กในด้านต่างๆ ไม่สามารถทำให้สมาชิกในครอบครัวอยู่กันอย่างสงบสุขได้ ไม่รู้หลักจิตวิทยา และไม่สามารถปลอบประโลมลูกให้มีความสุขได้ ยังใช้วิธี

การแบบเดิมคือใช้อำนาจ

- ลักษณะครอบครัวแบบบ้านแตกสาแหรกขาดก็ทำให้เกิดปัญหาแก่เด็ก เช่น พ่อแม่แยกกันหรือทะเลาะกันบ่อยๆ

- เศรษฐกิจที่บ้านไม่ดี ทำให้เด็กไม่ได้รับการตอบสนองตามต้องการ กลายเป็นเด็กมีปัญหา

- ลักษณะที่ตั้งของบ้านตั้งอยู่ในสลัม ได้พบเห็นตัวอย่างที่ไม่ดีอยู่เสมอ

2. โรงเรียน เป็นแหล่งสำคัญที่รับหน้าที่อบรมให้วิชาความรู้ ตลอดจนปลูกฝังนิสัยความประพฤติที่ดีให้แก่เด็กต่อจากที่บ้าน เพื่อให้เด็กเตรียมพร้อมที่จะอยู่ในสังคมต่อไป

โรงเรียนที่ทำให้เด็กเกิดปัญหา คือ

- โรงเรียนที่มันักเรียนมากเกินไป หรือขนาดเด็กเกินไปไม่พอกับนักเรียน

- ครูไม่มีความรู้ความเข้าใจเด็กเท่าที่ควร

- อุปกรณ์การสอนไม่มีหรือมีแต่ค่อยไป

- โรงเรียนที่ปล่อยเด็กหรือเข้มงวดเกินไป

ไป

สิ่งแวดล้อมทำให้เด็กไม่ยอมเรียน เพราะไม่มีอะไรดึงดูดใจให้อยากเรียน แทนที่โรงเรียนจะเป็นที่อบรมบ่มนิสัยให้เด็กเป็นคนดี กลับกลายเป็นที่ชุมนุมเด็กในทางไม่ดี เมื่อมีเพื่อนที่ชักชวนกันทำไม่ดี เช่น หนีโรงเรียน สูบบุหรี่ เป็นต้น

3. สิ่งแวดล้อมอื่นๆ เป็นต้นว่าสวัสดิการที่ทางบ้านเมืองจัดทำให้ไม่เพียงพอเช่น สนามเด็กเล่น ห้องสมุด หรือที่พักผ่อนหย่อนใจต่างๆ ทั้งเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องก็ทำงานไม่จริงจัง

ข้อเสนอแนะ

เมื่อเราทราบถึงสาเหตุของปัญหาแล้ว ก็ควรหาทางช่วยกันแก้ไขหรือป้องกัน คือ

1. ควรทำบ้านให้เป็นบ้าน บ้านหรือครอบครัวมีความสำคัญแก่ชีวิตจิตใจของเด็กและวัยรุ่นเป็นอย่างมาก ครอบครัวที่แตกแยกหรือมีการทะเลาะวิวาทกันเสมอ มีแต่ความเหลวแหลก

ปล่อยปละละเลยไม่สนใจที่จะอบรมเลี้ยงดูบุตร การขาดการศึกษาย่อมเป็นเหตุให้เด็กประพฤติผิดได้ง่าย บิดามารดาควรทำบ้านให้เป็นบ้าน หาเวลาอบรมดูแลบุตร และทำตัวอย่างทดแทนบุตร ถ้าเด็กมีความอบอุ่นใจภายในครอบครัว ก็เป็นทางหนึ่งที่จะช่วยป้องกันไม่ให้เด็กประพฤติผิด

2. โรงเรียน

- ควรจัดให้มีโรงเรียนเพียงพอกับจำนวนเด็ก มีการสำรวจเด็กที่ไม่ได้รับการศึกษาโดยทั่วถึงกัน

- โรงเรียนควรมีอุปกรณ์การสอนพร้อมวัสดุการศึกษาต่างๆ โดยเฉพาะครูควรมีความรู้และความเข้าใจเด็ก

- โรงเรียนต้องมีระเบียบวินัยพอควร ไม่เคร่งครัดหรือปล่อยเด็กจนเกินไป

- โรงเรียนควรมีความสัมพันธ์กับทางบ้านเพื่อติดต่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ปกครองของเด็กอยู่เสมอ

- รัฐบาลควรควบคุมโรงเรียนราษฎร์ให้มีสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว และไม่เก็บค่าเล่าเรียนแพงเกินไป

3. การศึกษา การที่พ่อแม่ผู้ปกครองไม่มีความรู้หรือไม่เข้าใจก็เพราะขาดการศึกษา ปัจจุบันแม้จะมีพระราชบัญญัติประถมศึกษาบังคับให้เด็กทุกคนเข้าเรียนจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แต่ทางปฏิบัติเด็กที่ไม่ได้รับการศึกษายังมีอีกมาก โดยเฉพาะในชนบท ดังนั้น ควรส่งเสริมให้เด็กได้รับการศึกษาโดยทั่วกัน เพราะต่อไปเด็กเหล่านี้จะต้องเป็นพ่อแม่คน จะต้องมีความรู้บ้างไม่มากนักน้อย การให้เรียนรู้ในเรื่องเพศศึกษาก็น่าสนใจ และการสอนเมื่อถึงเวลาอันสมควรพอเด็กจะได้เรียนรู้ชีวิตของการครองเรือนที่ดี ซึ่งจะทำให้เด็กเกิดใหม่มีชีวิตอย่างสมบูรณ์ และเป็นคนที่ประสิทธิภาพต่อไป

นอกจากนี้ ควรส่งเสริมให้มีการศึกษาเพิ่มเติมนอกโรงเรียน โดยเน้นเป็นพิเศษที่จะให้วัยรุ่นจบการศึกษาภาคบังคับแล้วและมีฐานะยากจน ได้มีโอกาสศึกษาเพิ่มเติมต่อเนื่องกับการ

ศึกษาในโรงเรียน และควรจัดทุนการศึกษาหรือลดเก็บค่าเล่าเรียนกับเด็กและวัยรุ่นที่เรียนแต่ขาดทุนทรัพย์ เพราะยังมีเด็กและวัยรุ่นอีกจำนวนมากที่มีฐานะยากจนต้องอาศัยอยู่ตามตรอกซอกหรือตามแหล่งเสื่อมโทรม และอยู่ในที่ทางไกล ความเจริญ ซึ่งไม่มีโอกาสเข้าเรียนเพื่อศึกษาหาความรู้

4. ควรส่งเสริมและพัฒนาประเทศให้ประชาชนมีความอยู่ดีกินดี มีการเวนคืนที่ดินและปฏิรูปที่ดิน เพื่อให้เกษตรกรและประชาชนทั่วไปได้เช่าซื้อ และทำประโยชน์ในที่ดินนั้นๆมากที่สุด ทำให้ประชาชนมีผลิตผลและรายได้เพิ่มขึ้น อันจะเป็นการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม

5. ควรส่งเสริมให้อาสาสมัครเอกชนเข้ามาช่วยเหลืองานสังคมสงเคราะห์ ทั้งในเพื่อจะช่วยเหลือแนะนำเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ทั้งทางด้านการศึกษา เศรษฐกิจ ครอบครัว สุขภาพอนามัย อาชีพ อารมณ์และจิตใจ และอื่นๆ ฯลฯ

6. ควรส่งเสริมให้เด็กและวัยรุ่นเกิดความสามัคคี มีความเป็นนาหนึ่งใจเดียวกัน ทั้งเด็กวัยรุ่นและผู้ใหญ่ เพราะเป็นคุณธรรมที่จะทำให้ประเทศชาติอยู่รอดปลอดภัย ดังที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวองค์พระประมุข ได้มีพระราชดำรัสไว้ว่า “ในสถานการณ์ปัจจุบันทั้งภายในและภายนอก คุณธรรมแห่งความสามัคคีมีความสำคัญมาก ทุกคนทุกฝ่ายต้องสามัคคีกัน ขอให้ทุกคนรักษาความสามัคคีธรรมให้ดี ให้จงหนัก มีอะไรขึ้นเคืองจิตใจบ้างก็ขอให้อดทน มีความเห็นดีเห็นชอบหรือความท้อใจบ้างก็ขอให้ขจัด และใช้ความสามารถ ความรู้ของแต่ละฝ่ายในหน้าที่ของตน ทำให้หน้าที่เจริญรุ่งเรืองและสอดคล้องกัน เราจะสามารถรักษาความดี ความเจริญ และความสามัคคีของประเทศไทยได้”

7. ควรปรับปรุงสถานที่อยู่อาศัยในแหล่งเสื่อมโทรมต่างๆ ทึ่มสภาวะแวดล้อมไม่ต้อันมีผลเสียมาถึงตัวเด็ก การปรับปรุงอาจใช้วิธีสนับสนุนให้เอกชนมาลงทุนสร้างที่อยู่อาศัยเพื่อให้

ประชาชนเข้าชื่อ และรัฐบาลให้ความช่วยเหลือ
ในด้านไฟฟ้าและน้ำประปา ก็จะเป็นการ
ส่งเสริมสวัสดิภาพและความเป็นอยู่ของประชา
ชนที่ยากจนได้

8. ควรลดจำนวนสถานเริงรมย์ อันเป็น
แหล่งอบายมุข สถานที่เหล่านี้ควมมีส่วนทำให้
เด็กและวัยรุ่นเสียผู้เสียคนไปเป็นจำนวนไม่น้อย
จึงควรลดหรือจำกัดจำนวนสถานที่เหล่านี้ให้ลด
น้อยลง หรือไม่ให้เพิ่มจำนวนขึ้นจากที่มีอยู่ใน
ขณะนั้น ตัวอย่างสถานเริงรมย์ เช่น โรงนันทนา
โมเตล ในที่ลับ และบ่อนการพนัน เป็นต้น

9. ควรควบคุมสื่อมวลชนที่เป็นอันตรายแก่
จิตใจของเด็ก เช่น หนังสือลามกอนาจาร ภาพ
ยนตร์ วิทยุ และโทรทัศน์ ที่แพร่ข่าวหรือมีการ
แสดงไปในทางที่ไม่ดีงามและขัดต่อขนบธรรมเนียม
ประเพณีไทย

10. สวัสดิการต่างๆ ที่ทางบ้านเมืองควรเอา
ใจใส่ ได้แก่

- จัดหาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจหรือ
สนามเด็กเล่นและห้องสมุดให้เพียง
พอสำหรับเด็ก
- ปรับปรุง เผยแพร่สโมสรหรือศูนย์
เยาวชนที่ตงขึ้นเพื่อฝึกอบรมเด็กไม่
ให้กลายเป็นที่ซ่องสุมของเด็กเกเร
- ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองหรือผู้ใหญ่
- กวาดล้างแหล่งสลัมที่สกปรก และ
สถานอาบอบนวด ตลอดจนแหล่ง
เริงรมย์ที่เป็นอันตรายต่อเด็กวัยรุ่น
- ส่งเสริมการลูกเสือและเนตรนารี เพื่อ
ให้เด็กและวัยรุ่นมุ่งสนใจที่จะทำประ-
ประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม ทั้งแก่ตัว
เอง สังคม และประเทศชาติ
- ขอความร่วมมือจากประชาชนในอัน
ที่จะปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี หรือ
ช่วยสอดส่องดูแลให้ความร่วมมือกับ
เจ้าหน้าที่ และกวดขันความประพฤติ
ของเด็ก
- ส่งเสริมสถานศึกษาและฝึกความรู้แก่

เด็กพิการให้พอเพียง

- สนับสนุนโครงการศาลคดีเด็กและ
เยาวชน

นอกจากสิ่งเหล่านี้แล้ว สถาบันต่างๆ ทาง
สังคมควรมีการประสานงาน และร่วมมือกัน
อันที่จะแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น เช่น วัตถุประสงค์
ประชาสงเคราะห์ เทศบาล และสถาบันอื่นๆ

อย่างไรก็ตาม การเสนอแนะหรือการแสดง
ความคิดเห็นใดๆ ย่อมไม่ได้ผลถ้าไม่มีการ
ปฏิบัติอย่างจริงจัง เพราะฉะนั้นผู้ที่มีส่วน
เกี่ยวข้องควรร่วมมือกันปฏิบัติเสียที่ แม้จะไม่ได้ผล
เต็มที่แต่ก็ยังดีกว่าไม่ได้ทำอะไรเลย

สรุป

ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าประเทศไทยต้องประ
สกับปัญหาการกระทำผิดของเด็กและวัยรุ่นอัน
มีสาเหตุหลายประการดังที่ได้กล่าวมาแล้ว และ
จากสภาพของสังคมที่กำลังเจริญเติบโตในทาง
วัตถุ ได้มีผลให้เกิดปัญหาความประพฤติอันไม่
พึงปรารถนาของเด็กและเยาวชนวัยรุ่นที่มความ
ประพฤติไม่สมควรแก่วัย เช่น มีการเล่นการ
พนัน เสพสุรา และติดยาเสพติด ชอบเที่ยวเตร่
เสเพล มั่วสุมในสถานเริงรมย์เป็นแหล่งอบาย
มุข คบค้าหญิงโสเภณี ประพฤติตนเป็นอันธ-
พาล ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น
ยิ่งกว่านั้นเด็กหรือวัยรุ่นหญิงบางคน ก็อาจ
ถูกผู้ใหญ่ที่ประพฤติมิชอบชักพาให้ประพฤ
ติผิดกฎหมาย เช่น เป็นลูกมือในการโจรกรรม
หรือค้าประเวณี เป็นต้น ซึ่งส่วนมากมักมีสาเหตุ
หลายอย่างประกอบกันที่เบ็นปัจจัยให้เด็กหรือวัยรุ่น
กระทำผิด ซึ่งก็จะต้องอาศัยความร่วมมือจาก
บุคคลหลายฝ่ายในการป้องกันและแก้ไขปัญห
ที่เกิดขึ้น เมื่อทราบถึงสาเหตุที่เด็กและวัยรุ่นกระทำ
ผิดแล้ว ก็จะได้หาทางเยียวยาแก้ไขจัดสา-
เหตุเหล่านั้น และมุ่งส่งเสริมช่วยเหลือ อบรม
สั่งสอน หรือแก้ไขจิตใจและความประพฤติของ
เด็กและวัยรุ่นให้กลับตนเป็นพลเมืองดีต่อไป

บรรณานุกรม

- กรมการฝึกหัดครู. รายงานเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของเด็กและเยาวชนในประเทศไทย. 2512.
- บุญชลี สุกัณณะเกตุ. "การกระทำผิดของเด็กและวัยรุ่น", วารสารจิตแพทย์ ปีที่ 22, 1 : 22-31 มีนาคม 2521.
- คณะกรรมการสวัสดิการเด็ก. *สวัสดิการเด็ก*. สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์, โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์ห้วยป่ากเกร็ด, นนทบุรี, 2514
- ทวีธรรม ธนาคม และคณะ. *พัฒนาการของครอบครัวและเด็ก*. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2514.
- ประกาศน์ อวยชัย, "บทบาทศาลคดีเด็กและเยาวชนกับความมั่นคงแห่งชาติ" เอกสารวิจัยส่วนบุคคลในลักษณะวิชาสังคมจิตวิทยา, พระนคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2516.
- . "ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน", *งานวันเมตตา*, เนื่องในวันสถาปนาครบรอบ 25 ปีและการจัดนิทรรศการของศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, 28-29-30 มกราคม 2520.
- ประยงค์ เมฆสวัสดิ์. "ปัญหาความประพฤติของเด็กและวิธีการแก้ไข", *นิตยสารประชาสงเคราะห์*. โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์ห้วยป่ากเกร็ด, นนทบุรี มิถุนายน 2517.
- ประสาท หลักศิลา. *ปัญหาสังคม*. พระนคร : สำนักพิมพ์ก้าวหน้า, 2514
- รายงานการประชุมสงเคราะห์แห่งชาติ ครั้งที่ 8, การประชุมใหญ่สามัญสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 10
- สถานฝึกและอบรมของศาลคดีเด็กฯ. *แนะนำกิจการของศาลคดีเด็กและเยาวชน*, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศรีวิกรมชาติ, 2520.
- สมคิด ศรีสังคม. พ.ท. *การคุมประพฤติเด็กและเยาวชน*, วิทยานิพนธ์ชั้นปริญญาโท มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2504
- สุชา จันทน์เอม. "สิ่งแวดล้อมที่ทางบ้านควรสร้างให้แก่เด็ก", *ประชาศึกษา*, 6 : 331-334 มกราคม 2507.
- สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จิตวิทยาวิวัฒน์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพร่พิทยา, 2520.
- สุพัตรา สุภาพ. *ปัญหาสังคม*. กรุงเทพฯ: บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด. 2515
- . *ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางกับการกระทำผิดกฎหมายของเด็กและเยาวชน*. วิทยานิพนธ์ชั้นปริญญาโท คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2507.
- หลวงดุลยสาธย์ปฏิเวท. *ประมวลกฎหมายอาญา*. พระนคร : สุทธิสารการพิมพ์, 2503
- อรัญ สุวรรณบุบผา. *หลักอาญาวิทยา*. กรุงเทพฯ : บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2518.
- อานนท์ อาภาภิรมย์. *ปัญหาสังคม*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดโอเดียนสโตร์. 2517.

ภาษาอังกฤษ

- Cohen, Albert K., *Delinquent Boys*, The Free Press Glencee, Illinois: 1955.
- . "Sociological Research on Juvenile Delinquency" paper prepared for the meeting of American Orthosychiatric, March, 1956.
- Coleman, James S., *The Adolescent Society*, The Free Press of Glencee, Illinois: 1962.
- Dentler, R.A. *Social Correlated of Early Adolescent Theft*, American Sociological Review 26, 1961.
- Eichorn, John R., "Delinquency and Educational System" in *Juvenile Delinquency: Research and Theory*, edited

- by Herbert C. Quay, D. Van Ners-
trand Co., Inc., N.Y. 1965.
- Eisenberg. L., "A Developmental Ap-
proach to Adolescence" *Children*,
1965.
- Glueck, Eleanor T., "Distinguishing De-
linquents from Pseudelinquents,"
Harvard Education Review. 1966.
- Glueck, S. and Glueck, E., *Delinquents
in Making*, Harper and Brothers,
New York, 1952.
- Kenny, John P., Pursuit, Dan G., "What
Causes Juvenile Delinquency" *Police
Work With Juveniles*, 2nd. ed., Spring
field, Illinois, 1959.
- Kingsley Davis, *Human Society*, Macmil-
lan Company, N.Y., 1949.
- Kvaraceus, William C., "What Research
Says to the Teacher?" *Juvenile De-
linquency*, National Educational As-
sociation, August, 1958.
- Ministry of Public Health, *Family Planing
in Thailand.*, 1965-1971.
- National Society For the Study on Edu-
cation, *Juvenile Delinquency and the
Schools*, Yearbook XLVII, Part I,
1948.
- Peterson D.R., Quay, H.C., and Tif-
fany T.L., "Personality Factors
Related to Juvenile Delinquency",
Child Development, 1961.
- Schafer S. and Kundten R.D. *Juvenile
Delinquency*, Random House, New
York, 1970.
- Shelden and Glueck. E., *Unraveling Ju-
venile Delinquency*, Harvard Univer-
sity Press, Massachusetts 4th Print-
ing, 1964.
- Shields, Robert W., *A Cure of Delin-
quents*, Heinemann, London, Mel-
bourne Toronto, 1962.
- Sorensen, R., "Youth's Need for Chal-
lenge and Place in Society" *Chil-
dren*, 1962.
- Sullenger T.E., *Social Determinants is Ju-
venile Delinquency*, John Wiley and
Sons., N.Y., 1936.
- Sutherland Edwin H. and Cressy Donald
R., *Principles of Criminology*, Fifth
ed., 1955.
- Webster's New Twentieth Century Dictio-
nary*, Second Edition.
- Weinberg, S.K., *Sociological Processes and
Factors in Juvenile Delinquency: Ju-
venile Delinquency*, Philosophical
Library, New York, 1958.